

กระทู้ถามที่ ๔๑๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานาน ซึ่งเป็นผลมาจากความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพของโรงเรียนที่แตกต่างกัน การศึกษาที่ไม่ทั่วถึงในพื้นที่ห่างไกล การขาดแคลนทุนการศึกษา ปัญหาเศรษฐกิจและโรคระบาด เป็นต้น จึงส่งผลทำให้เยาวชนไทยจำนวนมากไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานทางการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา คือ การที่บุคคลมีความสามารถในการเข้าถึงการศึกษาแตกต่างกัน เนื่องจากโครงสร้างทางสังคมซึ่งส่งผลให้เกิดปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน สาเหตุความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ได้แก่ ภูมิฐานะและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนที่แตกต่างกัน เนื่องจากองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มักถูกพัฒนาและกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่เขตเมืองมากกว่าชนบท ฐานะทางสังคมและสภาพเศรษฐกิจที่แตกต่างกันทำให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจส่งผลต่อความสามารถของครอบครัวในการสนับสนุนหรือส่งเสริมด้านการศึกษาของบุตรหลานได้มากน้อยแตกต่างกัน วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของครอบครัว โดยครอบครัวที่มีการดูแลเอาใจใส่และเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างมีคุณภาพ มักมีการส่งเสริมหรือแสวงหาโอกาสทางการศึกษาที่ดีให้แก่บุตรหลาน ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศและความก้าวหน้าของสังคมไทยในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ สถานศึกษาบางแห่งไม่ได้พัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานจึงทำให้องค์กรหลายแห่งขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ การขาดโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและประเทศชาติ เนื่องจากตลาดแรงงานไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาธุรกิจและเศรษฐกิจภายในประเทศได้ การเกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรม สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะแก่การศึกษา ส่งผลให้เด็กและเยาวชนไทยบางส่วนถูกผลักให้ออกไปจากระบบการศึกษา ขาดการเรียนรู้ในวิชาชีพทำให้เด็กและเยาวชนบางรายกลายเป็นประชากรที่ไร้คุณภาพ นำไปสู่การเกิดปัญหาสังคมและปัญหาอาชญากรรมตามมา จึงขอเรียนถามว่า

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาหรือไม่
อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สฤษฎ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

จังหวัดกระบี่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๑๒ ร.

ของ นายสุภษฎ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย จังหวัดกระบี่
เรื่อง ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ข้าพเจ้า พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถาม
เรื่อง ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

คำตอบ

กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาในด้าน
การศึกษา มุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียน
เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ เสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนตามความถนัด สร้างรายได้
กระจายอำนาจการศึกษาให้เข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค
คุณภาพ สมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของประเทศและสังคมโลก ซึ่งเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข”
ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนด้วยการ “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็น
แนวทางให้ทุกหน่วยงานในสังกัดนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย โดยเฉพาะการลดภาระครู บุคลากร
ทางการศึกษา การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง รวมถึงเป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษา
และจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดให้มีความสอดคล้องกัน

อนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวทางให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere
Anytime) เรียนฟรี มีงานทำ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้
โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และสนับสนุนค่าใช้จ่าย
ในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๕ รายการ ได้แก่
ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรม
พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้รับโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ลดค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง
และป้องกันนักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา

โดยในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)
ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ และนโยบายระยะเร่งด่วน
(Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่เกี่ยวกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
โดยการเพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ด้วยการพัฒนาระบบการป้องกัน การเฝ้าระวัง
และการดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน เด็กไร้สัญชาติ เด็กพื้นที่สูง
ในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ ตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล เพื่อไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษา

และส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาส เข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพสามารถพึ่งตนเองได้ โดยมีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน สพฐ. ได้ดำเนินการ ศึกษาวิจัย ออกแบบแนวทางการป้องกัน ฝ้าระวัง ติดตาม ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน ดังนี้

๑.๑ การป้องกันไม่ให้เด็กตกหล่น โดยการกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และวางระบบกระบวนการขับเคลื่อนนโยบายที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจังและต่อเนื่องมีการ ค้นหาเด็กตาม ทร.๑๔ เด็กที่ไม่มีชื่อแต่มีตัวในพื้นที่บริการ และลงตรวจเยี่ยมเพื่อแจ้งการนำเด็ก เข้าเรียนเมื่ออายุถึงเกณฑ์ รวมถึงการสำรวจและจัดทำข้อมูลสารสนเทศประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการ โดยร่วมมือกับเครือข่ายทุกหน่วยงาน มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศนักเรียนรายบุคคล มีการเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลเพื่อส่งต่อนักเรียนไปยังหน่วยงานและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดตั้งศูนย์ประสานงานการป้องกันเด็กตกหล่น ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก และการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ อย่างทั่วถึงและจริงจัง

๑.๒ การป้องกัน ฝ้าระวัง เด็กออกกลางคัน โดยการกำหนดนโยบายการป้องกัน ฝ้าระวังเด็กออกกลางคัน และดูแลช่วยเหลือให้เด็กที่ออกกลางคันกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่นได้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับกระทรวง กรม หน่วยงาน โดยจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) และประสานงานกับเครือข่ายในระดับพื้นที่ รวมถึงจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น (Flexibility of Education) ปรับรูปแบบการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้เด็กสามารถเรียนร่วมกับการทำงานเพื่อช่วยเหลือครอบครัวได้ ตลอดจนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เป็นโปรแกรมเฉพาะบุคคล (Individual Program) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียน และพัฒนาครู ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการจัดการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติจริง ปรับรูปแบบการเรียนวิชาแนะแนว ให้เป็นแบบเชิงรุก มีการแนะแนวอาชีพในอนาคตตามแนวโน้มและทิศทางของโลก

๑.๓ การติดตาม ช่วยเหลือเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันให้เข้าสู่ระบบการศึกษา โดยการกำหนดนโยบายการค้นหา ติดตามเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคัน กำหนดกระบวนการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ชัดเจน สร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกๆระดับ จัดทำคู่มือและแนวทางปฏิบัติ ให้แก่บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแต่งตั้งคณะทำงาน หรือศูนย์ประสานงานเพื่อติดตาม เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา การส่งต่อ และการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

๒. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาและเด็กตกหล่นให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนวัยเรียนทุกคนที่อยู่นอกระบบการศึกษาได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั่วถึง และตรงตามศักยภาพจนจบหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับหรือระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ “Set Zero Dropout” ซึ่งมีวิธีแก้ปัญหา ดังนี้

๒.๑ สร้างกลไกจังหวัด - กลไกเชิงพื้นที่ระดับตำบล โดยการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายในรูปแบบ MOU และคำสั่ง รวมถึงจัดทำโครงการตำบลต้นแบบ เพื่อใช้กลไกเชิงพื้นที่พัฒนาโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนมือถือ ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยบูรณาการให้ผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้กับสถานศึกษา รวมถึงการส่งต่อเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ ผู้เรียนต้องยกระดับคุณภาพชีวิต โดยไปเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือทำงานในสถานประกอบการและได้รับสวัสดิการทางสังคม

๒.๒ เชื่อมโยงฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนทุกกลุ่มในระดับจังหวัด โดยนำฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคลของทุกสถานศึกษา มาเชื่อมโยงด้วยเลขบัตรประชาชนหรือรหัส G เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนร่วมกับหน่วยงานด้านการปกครอง หน่วยงานด้านสาธารณสุข หน่วยงานด้านสวัสดิการ และสังคม เพื่อติดตามช่วยเหลือ

๒.๓ พัฒนารูปแบบการศึกษาที่ยืดหยุ่น อาทิ หนึ่งโรงเรียนจัดการศึกษา ๓ รูปแบบ (ในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย) โรงเรียนมือถือ (Mobile school) เป็นต้น

๓. การจัดการศึกษาโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สพร. ได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (พื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ) ตามโครงการสร้างโอกาสและลดการเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑,๖๐๔ โรงเรียน โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็กที่ไม่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ในโรงเรียนพื้นที่โครงการพัฒนาออยตุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโรงเรียนพื้นที่ข้างเคียง

๓.๒ พัฒนาการจัดการศึกษาโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ มุ่งเน้นการแก้ปัญหาการอ่านในระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พัฒนาสมรรถนะทักษะอาชีพ/ทักษะชีวิตในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม สรุปรายงานผล

๓.๓ การพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษาบริบทโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ วิถีใหม่ วิถีคุณภาพ โดยพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์และพัฒนาครูให้เป็นครูนักออกแบบการเรียนรู้ ตลอดจนจัดทำหลักสูตรเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ สำหรับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพื้นที่ดังกล่าว

๓.๔ จัดสรรงบประมาณ งบเงินอุดหนุน รายการเงินอุดหนุนค่าอาหารนักเรียนพักนอน สำหรับโรงเรียนในพื้นที่ยากลำบาก เพื่อเป็นค่าอาหารสำหรับนักเรียนพักนอนประจำในโรงเรียน ที่จัดที่พักนอนให้กับนักเรียนในพื้นที่ยากลำบาก ช่วงวันหยุดและก่อนหลังเปิด - ปิดภาคเรียน

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ โดยสนับสนุนงบประมาณค่าล่วงเวลาให้กับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพักนอนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร (ค่าตอบแทน) เพื่อสร้างขวัญกำลังใจครูในการดูแลนักเรียน

๔. การจัดการศึกษาโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ โดยดำเนินการจัดทำคู่มือและแนวทางการดำเนินงาน จัดอบรมเจ้าหน้าที่ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เข้าใจและมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา รวมถึงส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและติดตามผลการจัดการศึกษาโดยบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถานประกอบการ

๕. การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย

สพฐ. ได้จัดการศึกษาแก่บุคคลที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย รวมถึง กลุ่มชาติพันธุ์ เด็กด้อยโอกาส ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน เด็กเปราะบาง และลูกหลานของแรงงานต่างด้าว ทั้งการ รับเข้าเรียน ลงทะเบียนนักเรียน นักศึกษา และการออกหลักฐานทางการศึกษาพร้อมทั้งจัดสรร งบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่กลุ่มบุคคลดังกล่าว

อีกทั้ง ยังได้ร่วมมือกับสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ร่วมกันแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของเด็กนักเรียน นักศึกษา ที่มีเลขประจำตัวขึ้นต้นด้วยตัวอักษร G ให้ได้รับเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เพื่อแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข ของเด็กนักเรียน นักศึกษา ที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎร

ในส่วน of โรงเรียนเอกชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ได้ดำเนินการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ของครูและบุคลากร ทางการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดการคุณภาพการศึกษาให้ทั่วถึง ดังนี้

(๑) ยกกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กที่มีความสามารถพิเศษและเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง สามารถเข้าศึกษา ในโรงเรียนที่มีคุณภาพ และจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้ มีการพัฒนาระบบคัดกรองนักเรียน วิเคราะห์ และวินิจฉัยนักเรียนเป็นรายบุคคล รวมถึงพัฒนาศักยภาพ การจัดการเรียนการสอนของครูให้สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการอ่าน - เขียน เสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับผู้เรียนที่มีแนวโน้มบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) ให้ได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ให้สามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนพัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะ

ทางจิตวิทยา มีทัศนคติเชิงบวกเกิดทักษะที่สามารถประมวลความรู้และนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

(๒) ส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนเอกชนในโครงการตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้มีคุณภาพ โดยการจัดกิจกรรมพัฒนา ศักยภาพด้านวิชาการนักเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน การแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียน การจัดมหกรรมวิชาการ การสนับสนุนการฝึกอาชีพในโรงเรียน และการประชุมวิชาการ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

สำหรับระดับอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้มีแนวทาง ในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในหลายมิติ ทั้งการพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่ยึดโยงกับมาตรฐานอาชีพ มาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานอื่น ๆ ทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ โดยผู้เรียนสามารถรับรองมาตรฐานหรือทดสอบ มาตรฐานเพื่อขอใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพได้ ซึ่งสามารถนำไป ประกอบอาชีพให้มีรายได้ระหว่างการศึกษาก็ได้ อีกทั้งหลักสูตรดังกล่าวยังพัฒนาให้มีความยืดหยุ่นได้ตาม บริบทเชิงพื้นที่ของสถานประกอบการ และเป็นหลักสูตรที่ได้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งจะช่วย สร้างความเสมอภาคให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาในระดับต่าง ๆ อันเป็นการจัดการอาชีวศึกษาที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ และความมั่นคงของชีวิต นำไปสู่การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีสมรรถนะสูง

พร้อมทั้ง ยังได้จัดการศึกษาเป็น ๓ รูปแบบ คือ ในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี ซึ่งสามารถรองรับผู้เรียนที่จะเข้าศึกษาในสายอาชีพ ได้ครอบคลุมทุกมิติ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ ซึ่งผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเรียนให้ครบตามเวลาที่จัดการศึกษา หากมีสมรรถนะ หรือมีใบรับรองผลการประเมินสมรรถนะบุคคลตามมาตรฐานอาชีพจากหน่วยงานรับรองมาตรฐาน ก็สามารถนำมาแสดงเพื่อลดเวลาที่ใช้ในการศึกษาได้ ทำให้เข้าสู่อาชีพได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้วิธีการ เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) รวมถึงการจัดการศึกษาทวิภาคี

ตลอดจนสนับสนุน ส่งเสริม การเชื่อมโยงหน่วยงาน กองทุนต่าง ๆ เพื่อช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา เช่น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และมีกลไก ความร่วมมือกับภาคประกอบการ เพื่อสนับสนุนการศึกษา อาทิ ร่วมพัฒนาหลักสูตร ทุนสนับสนุน การศึกษา จัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยและผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับการศึกษา ให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาสมรรถนะสูงเพื่อการพัฒนาประเทศ รวมถึงได้มีการ แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (อ.กรอ.อศ.) ที่มีบทบาท ในการกำหนดความต้องการกำลังคน (Demand) เพื่อให้ สอศ. ผลิตกำลังคน (Supply) ให้สอดคล้องกับความต้องการ

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สำหรับแก้ปัญหาด้านครูผู้สอนขาดแคลน ครูผู้สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และให้โอกาสทางการศึกษากับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ตลอดจนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ในโรงเรียนทุกแห่งอีกด้วย